

משפט וביטחון לאומי – סיכום ידיעות מרכזיות לשנת 2025

פנינה שרביט ברוך ותמי קנר | 18 בינואר, 2026

מסמך זה מרכז עדכונים על הליכים ומהלכים מרכזיים במשפט הבינלאומי בשנת 2025, בדגש על זיקתם לביטחון הלאומי. תשומת לב מיוחדת ניתנת להתפתחויות הנוגעות לישראל.

החקירה בבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) בעניינה של ישראל ממשיכה להתנהל. במהלך שנה זו קיבלה ערכאת הערעורים של בית הדין את ערעורה של ישראל וקבעה כי על הערכאה הראשונה לדון לגופן בטענות ישראל על העדר סמכות שיפוט. מנגד, נדחתה עמדתה של ישראל כי יש לפתוח חקירה חדשה בגין האירועים הקשורים למלחמת "חרבות ברזל" ונקבע כי ניתן לבחון אותם במסגרת החקירה הקיימת.

במקביל, בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) נתן חוות דעת מייעצת לבקשת העצרת הכללית בנושא חובותיה של ישראל כלפי פעילות האו"ם וגורמים בינלאומיים בשטח הפלסטיני הכבוש, ובפרט ברצועת עזה. בית הדין קבע כי ישראל מוסיפה להיחשב כוח כובש בעזה וכי חלות עליה חובות נרחבות לפי המשפט ההומניטרי הבינלאומי והמשפט לזכויות אדם, לרבות הקלה על סיוע הומניטרי. מנגד, בג"ץ קבע שישראל אינה נחשבת כוח כובש בעזה, ולכן חובתה מוגבלת לאפשר כניסת סיוע בהתאם לדיני הלחימה ולאיילוצים ביטחוניים.

ההליך המתנהל נגד ישראל מכוח אמנת הגינוסיד ב-ICJ לא התקדם לגופו, אך קיבל תנופה מדינית, עם הגשת בקשות התערבות מצד אירלנד, קובה, בליז, ברזיל, קומורוס ובלגיה, כולן בתמיכה בטענות נגד ישראל, בעוד שניקרגואה משכה את בקשתה. ישראל נדרשת להגיש את עמדתה בהליך עד 12 במרץ 2026.

גופי זכויות האדם הקשורים לאו"ם המשיכו לפרסם דוחות ביקורתיים על ישראל. ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם פרסמה דוח המייחס לכוחות הביטחון הישראליים שימוש באלימות מינית, אלימות הפוגעת בפריון ואלימות מגדרית מאז ה-7 באוקטובר 2023, ודוח נוסף הקובע כי ישראל אחראית לביצוע מעשי רצח עם נגד פלסטינים ברצועת עזה. בהמשך פורסם דוח ה-IPC, שקבע שיש מצב של רעב בעיר עזה.

אחד הצירים הבולטים של השנה היה העימות בין ממשל טראמפ לבין המוסדות הבינלאומיים, ובראשם האו"ם, עם הודעת ארה"ב על פרישתה ממועצת זכויות האדם, הפסקת המימון ל-UNRWA ובחינה מחודשת של מעורבותה ב-UNESCO, בטענה להטיה מוסדית וכשלים תפעוליים. בעקבות זאת הודיעה גם ישראל על פרישתה ממועצת זכויות האדם. מעבר לכך הממשל הטיל סנקציות והגבלות כניסה לארצות הברית על שופטים ובכירים בבית הדין הפלילי הבינלאומי, על רקע הוצאת צווי המעצר נגד ראש ממשלת ישראל ושר הביטחון לשעבר וכן חקירת פעולות אמריקאיות באפגניסטן. בתוך כך נהנתה ישראל מגיבוי אמריקאי משמעותי, אך

מצאה עצמה מזוהה עם מהלך שנתפס בעיני מדינות רבות החברות בבית הדין כפגיעה בעצמאותו ובשלטון החוק הבינלאומי.

מעבר להקשר הישראלי, מוצגות ידיעות מרכזיות בזירות נוספות, ובהן רוסיה-אוקראינה, וכן בסוגיות רוחביות כגון אחריות מדינות לשינויי אקלים.

***המסמך מציג סקירה של ידיעות נבחרות לפי נושאים ואינו מהווה רשימה ממצה**

בית הדין הפלילי הבינלאומי - ICC

ההליך בעניינה של ישראל

ב-26 בפברואר סגר בית הדין את ההליכים נגד מוחמד דף, לאחר שהוצגו הצהרות רשמיות ופומביות שלפיהן הוא נהרג. בעקבות זאת נמחקו מההליך כל בכירי חמאס שלגביהם פורסמו צווי מעצר, מאחר שכולם הוכרו כמתים.

ב-24 באפריל קיבל בית הדין את ערעור ישראל וקבע כי ערכאת קדם המשפט לא התייחסה כראוי לטענת ישראל שלפיה יש לה זכות לערער על עצם סמכותו של בית הדין לדון בעניינה. לכן הוחזר הדיון לערכאה הראשונה, שתידרש להכריע בטענה זו לגופה.

ב-15 בדצמבר 2025 דחה בית הדין, ברוב דעות, ערעור נוסף של ישראל, שבו טענה כי אירועי 7 באוקטובר 2023 יצרו מצב חדש המחייב פתיחת חקירה חדשה ולא המשך החקירה הקיימת. בית הדין קבע כי ניתן להמשיך בחקירה הקודמת.

התפתחויות נוספות הנוגעות לישראל

ב-6 בפברואר חתם נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, על צו המאפשר הטלת סנקציות על בכירי בית הדין הפלילי הבינלאומי, בעקבות צווי המעצר נגד ראש ממשלת ישראל ושר הביטחון לשעבר וכן חקירת פעולות אמריקאיות באפגניסטן. הסנקציות כללו הקפאת נכסים והגבלות כניסה. בתגובה פרסמו 79 מדינות חברות הצהרת תמיכה בבית הדין והזהירו מפגיעה בשלטון החוק הבינלאומי. בהמשך, ביוני, באוגוסט ובדצמבר, הטילה ארה"ב סנקציות נוספות על שופטים ובכירים בבית הדין, ובית הדין גינה את המהלך כפגיעה בעצמאותו.

ב-18 במאי הודיע התובע של בית הדין, קארים קאן, כי יצא לחופשה עד לסיום בדיקת תלונות על הטרדה מינית שהוגשו נגדו. בתקופה זו הועברו סמכויותיו לשני סגניו.

ב-24 ביולי קבע בית הדין כי הונגריה הפרה את חובותיה לאחר שלא פעלה למעצר ראש ממשלת ישראל במהלך ביקורו במדינה באפריל 2025. נקבע כי מדובר באי ציות, והעניין הועבר לדיון באסיפת המדינות החברות. קודם לכן, ב-2 ביוני, הודיעה הונגריה על פרישתה מבית הדין, מהלך שזכה לביקורת מצד האסיפה.

הליכים אחרים ב-ICC

ב-6 באוקטובר ניתן פסק דין ראשון וחשוב בפרשת דארפור, שבו הורשע עלי קושייב ב-27 עבירות של פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות שבוצעו בסודן בשנים 2003-2004, וב-9

בדצמבר נגזר עליו עונש של 20 שנות מאסר. בנוסף, ב-24 ביולי הורשעו שני מנהיגים של מיליצית האנטי-בלאקה ברפובליקה המרכז-אפריקאית בעבירות חמורות דומות.

במהלך השנה המשיך בית הדין להרחיב את פעילותו באמצעות צווי מעצר: הוצאו צווים נגד בכירים בלוב ונגד בכירי הטליבאן באפגניסטן בגין רדיפה על רקע מגדרי. ב-11 במרץ נעצר נשיא הפיליפינים לשעבר, רודריגו דוטרה, והועבר לבית הדין באשמת רצח כפשע נגד האנושות.

התפתחות תקדימית נרשמה גם בתיק של ג'וזף קוני, מנהיג ארגון המורדים LRA. בית הדין קבע כי ניתן לאשר אישומים גם בהיעדר נאשם שנמלט במשך שנים, ולאחר מכן אושרו נגד קוני עשרות סעיפי אישום, וההליך הועבר לשלב המשפט – אם וכאשר יתפס.

היחסים בין מדינות ל-ICC

מעבר לאי הציות של הונגריה לצו המעצר נגד ראש הממשלה נתניהו, גם איטליה נמנעה מלבצע צו מעצר שניתן נגד אוסאמה אלמסרי נג'ים, שנעצר באיטליה ב-19 בינואר, אך שוחרר וגורש למרות הצו. מנגד, ב-16 ביולי גרמניה עצרה והעבירה לבית הדין אזרח לוב מכוח צו מעצר חסוי של בית הדין.

בנוסף להונגריה שהודיעה על פרישה מבית הדין, כאמור לעיל, גם אפגניסטן הודיעה בפברואר כי אינה מכירה עוד בסמכות השיפוט של בית הדין, בעקבות הבקשה לצווי מעצר נגד הנהגת הטליבאן, אך לא פתחה בהליך פרישה רשמי. מנגד, ב-1 בינואר התקבלה אוקראינה כחברה ה-125 בבית הדין, בהמשך לאשרור חוקת רומא על ידה באוקטובר 2024.

בית הדין הבינלאומי לצדק - ICJ

הליכים הנוגעים לישראל

ב-22 באוקטובר נתן בית הדין הבינלאומי לצדק חוות דעת מייעצת, לבקשת העצרת הכללית של האו"ם, בדבר חובותיה של ישראל ביחס לפעילות האו"ם, ארגונים בינלאומיים ומדינות שלישיות בשטח הפלסטיני הכבוש, ובפרט ברצועת עזה. נקבע כי ישראל מוסיפה להיחשב כוח כובש בעזה מכוח שליטה אפקטיבית, וכי חלות עליה חובות לפי המשפט ההומניטרי הבינלאומי והמשפט הבינלאומי לזכויות אדם. בין היתר נקבע כי על ישראל להבטיח אספקת צרכים חיוניים לאוכלוסייה האזרחית, לאפשר ולהקל פעולות סיוע של האו"ם, אונר"א וגורמים אחרים, להגן על אנשי סיוע ורפואה, לאפשר ביקורי הצלב האדום, להימנע מהרעבת אזרחים כשיטת לחימה, ולכבד את החסינויות והפריבילגיות של האו"ם. חוות הדעת אינה מחייבת, אך מהווה פרשנות סמכותית של הדין הבינלאומי.

בהליך המתנהל נגד ישראל מכוח אמנת הגינוסיד לא נרשמו התפתחויות מהותיות במהלך שנת 2025. מספר מדינות (אירלנד, קובה, בליז, ברזיל, קומורוס ובלגיה) הגישו בקשות להתערב בהליך תוך תמיכה בטענות נגד ישראל. מנגד, ב-3 באפריל משכה ניקרגואה את בקשתה להתערב. ישראל נדרשת להגיש את עמדתה בהליך עד 12 במרץ 2026.

הליכים אחרים

ב-5 במאי דחה בית הדין את בקשת סודן לצו ביניים שיחייב את איחוד האמירויות למנוע רצח עם, בשל הסתייגות שהגישה איחוד האמירויות עם הצטרפותה לאמנת הג'נוסייד, שלפיה לבית הדין אין סמכות שיפוט עליה בסוגיה. התביעה נמחקה תוך ציון שאיחוד האמירויות עדיין מחויבת לאמנה.

ב-16 במאי פנתה צרפת לבית הדין בבקשה לפתוח בהליכים נגד איראן, בטענה להפרת חובותיה לפי אמנת וינה ליחסים קונסולריים, בעקבות מעצרים והעמדתם לדין של שני אזרחים צרפתים באיראן מאז 2022.

ב-22 במאי חתמה בריטניה על הסכם עם מאוריציوس להעברת הריבונות על איי צ'גוס ולהשכרת הבסיס הצבאי דייגו גרסיה ל-99 שנים תמורת תשלום שנתי ממוצע של 101 מיליון ליש"ט. ההסכם נועד ליישם חוות דעת של בית הדין משנת 2019, שקבעה כי שליטת בריטניה באיים פוגעת בזכות ההגדרה העצמית של מאוריציוס.

ב-23 ביולי פרסם בית הדין חוות דעת מייעצת בעניין שינויי אקלים, שבה קבע כי מדינות מחויבות משפטית לפעול להגנה על מערכת האקלים. נקבע כי עליהן ליישם את הסכם פריז, לשתף פעולה בינלאומית ולמנוע גרימת נזק חמור לאקלים, כחובה החלה כלפי כלל הקהילה הבינלאומית.

ב-16 בספטמבר פנתה מאלה לבית הדין בטענה שכוחות אלגיריים השמידו רחפן סיור שלה. אלגיריה דחתה את סמכות בית הדין, ובהיעדר הסכמה ההליך לא התקדם ונסגר.

ב-18 בספטמבר פנתה רוסיה לבית הדין בבקשה לערער על החלטת מועצת ארגון התעופה האזרחית הבינלאומי (ICAO), שקבעה כי רוסיה הפרה את הדין הבינלאומי בהפלת טיסת MH17 בשנת 2014. ההליך מתנהל מול אוסטרליה והולנד. זהו המקרה הראשון שבו בית הדין נדרש לבחון החלטה של ICAO בנוגע לאחריות מדינה להפלת מטוס אזרחי.

גופי האו"ם

החלטות ומהלכים הנוגעים לישראל

דוחות בעניין ישראל

ב-13 במרץ פרסמה ועדת חקירה של האו"ם דו"ח שטען כי כוחות הביטחון הישראליים השתמשו באלימות מינית ואלימות מגדרית מאז 7 באוקטובר 2023, וכן ייחס לישראל פגיעה בפריון ובמתקני רפואת נשים, לרבות באמצעות מניעת גישה לשירותים רפואיים.

ב-16 בספטמבר פרסמה אותה ועדה דו"ח נוסף, שבו קבעה כי ישראל אחראית, לשיטתה, לביצוע מעשי רצח עם נגד פלסטינים ברצועת עזה, בטענה שדפוסי הפעולה בשטח והתבטאויות פומביות מעידים על כוונה להשמיד את האוכלוסייה, כולה או חלקה.

ב-22 באוגוסט פרסם גוף הנתמך על ידי האו"ם לניטור מצבי רעב (IPC) דו"ח שקבע כי מתקיים רעב ברצועת עזה, והצביע על מחסור חמור במזון באזורים שונים, תוך אזהרה מפני החמרה מסכנת חיים.

ב-30 ביולי פרסם מתאם פעולות הממשלה בשטחים מסמך תגובה לדוחות ה-IPC, שבו נטען כי הממצאים מבוססים על מידע חלקי ובלתי מאומת, מתעלמים מההקשר המבצעי ומהשימוש של חמאס באזרחים ובמתקנים רפואיים, ואינם משקפים את היקף המאמצים הישראליים להבטחת סיוע הומניטרי, הגנה על אזרחים ובדיקת טענות להפרות.

החלטות אחרות הנוגעות לישראל

ב-17 בינואר פרסם האו"ם תכנית פעולה גלובלית להגברת הניטור והתגובה לאנטישמיות, שנועדה לחזק תיאום בין סוכנויות האו"ם, מדינות וגורמים אזרחיים, נוכח העלייה באירועי אנטישמיות בזירות שונות.

ב-6 בפברואר הודיעה ישראל על פרישתה ממועצת זכויות האדם של האו"ם בשל הטיה מוסדית מתמשכת נגדה. ישראל ביקרה במיוחד את סעיף 7 לסדר היום, המחייב דיון קבוע בהפרות נטענות בשטחים הפלסטיניים, ואת מנדט הדווח המיוחד, והגדירה אותם כמפלים וחד צדדיים. ההחלטה באה בעקבות מהלך דומה של ארצות הברית.

ב-28 באוגוסט החליטה מועצת הביטחון של האו"ם, פה אחד, בהחלטה 2790 לסיים את מנדט יוניפי"ל: המנדט יפוג בסוף 2026, והכוחות יתפנו מלבנון במהלך שנת 2027.

ב-17 בנובמבר בהחלטה 2803 אימצה מועצת הביטחון את יוזמת נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, לסיום הסכסוך בעזה. ההחלטה התקבלה ברוב קולות, ללא מתנגדים, כאשר רוסיה וסין נמנעו. ההחלטה מסמיכה הקמת מועצת שלום (BOP), ממשלת מעבר ברצועת עזה וכוח ייצוב בינלאומי זמני (ISF) לפירוז הרצועה והבטחת הסדר והביטחון.

גופי או"ם - ידיעות כלליות

מועצת הביטחון של האו"ם

ב-21 בפברואר אימצה מועצת הביטחון החלטה פה אחד המגנה את מתקפת מורדי M23 במזרח קונגו וקוראת לכוחות רואנדה התומכים בהם לסגת מהמדינה.

ב-24 בפברואר אימצה מועצת הביטחון החלטה קצרה, ביוזמת ארה"ב, הקוראת לסיום העימות בין רוסיה ואוקראינה, מבלי לייחס אחריות לרוסיה על הפתיחה במלחמה.

ב-17 באוקטובר הוארך בשנה נוספת משטר הסנקציות על האיטי, בשל החרפת אלימות הכנופיות והמצב ההומניטרי.

ב-6 בנובמבר אימצה המועצה החלטה שהסירה שני בכירים סוריים מרשימת הסנקציות של דאעש ואל-קאעדה, תוך חידוש התמיכה בריבונות סוריה ובמאבק בטרור.

העצרת הכללית של האו"ם

ב-4 בנובמבר אימצה העצרת את הצהרת דוחה במסגרת הפסגה העולמית השנייה לפיתוח חברתי, שהדגישה את הקשר בין פיתוח חברתי, צדק חברתי ושלום ואת המחויבות לקידום יעדי הפיתוח בר-הקיימא.

גופי זכויות אדם של האו"ם

ב-19 במרץ קבע דוח של ועדת חקירה של האו"ם כי היעלמויות כפויות ועינויים שביצעה רוסיה באוקראינה מהווים פשעים נגד האנושות.

ב-16 ביוני פרסם הדו"ח המיוחד לאפגניסטן דוח שקבע כי מתקיים דיכוי שיטתי של נשים ונערות, העשוי להגיע לכדי פשעים נגד האנושות.

ב-14 באוגוסט קבעה ועדת החקירה לסוריה כי גל אלימות במרץ 2025 שבוצע בידי כוחות השלטון הזמני וגורמים חמושים עשוי להוות פשעי מלחמה.

ב-8 באוקטובר סיימה מועצת זכויות האדם את מושבה ה-60, שבו אומצו עשרות החלטות, הוקם מנגנון חקירה חדש לאפגניסטן והוארכו מנדטים מדינתיים.

ב-14 בנובמבר אימצה המועצה החלטה הקוראת לחקירה של הפרות חמורות בצפון דארפור, על רקע חשש לפשעים נגד האנושות ולסיכון ממשי לרצח עם.

גישת הממשל האמריקאי

ב-4 בפברואר חתם הנשיא דונלד טראמפ על צו נשיאותי המורה על פרישת ארה"ב ממועצת זכויות האדם של האו"ם, על הפסקת מימון לאונר"א ועל בחינה מחדש של מעורבות ארה"ב באונסק"ו. בצו נטען להטיה מתמשכת נגד ישראל ולכשלים חמורים בפעילות אונר"א.

הליכים ומהלכים משפטיים במוסדות האירופיים

בקשר לישראל

ב-26 בפברואר דחה בית הדין האירופי לזכויות אדם בקשה של פלסטיני תושב גרמניה לצו זמני נגד גרמניה ובריטניה לאסור עליהן לספק נשק ותחמושת לישראל.

נושאים אחרים

רוסיה ואוקראינה

ב-11 בפברואר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם כי רוסיה הפרה את חופש הביטוי באמצעות חקיקה, הליכים פליליים וחסידת כלי תקשורת ביקורתיים.

ב-13 בפברואר נקבע כי אוקראינה הפרה את הזכות לפרטיות באמצעות אמצעי מעקב בלתי חוקיים, וב-13 במרץ נקבע כי כשלה במניעה ובחקירה של האלימות הקטלנית באודסה בשנת 2014.

ב-24 בפברואר האיחוד האירופי ובריטניה הרחיבו את משטר הסנקציות על רוסיה. ב-25 ביוני נחתמו הסכמים להקמת טריבונל מיוחד לפשע התוקפנות וב-16 בדצמבר הוקם מנגנון בינלאומי לפיצויים לאוקראינה.

ב-9 ביולי קבע בית הדין, בעתירות בין-מדינתיות של אוקראינה והולנד, כי רוסיה אחראית להפרות חמורות של זכויות אדם והמשפט ההומניטרי מאז 2014, לרבות עינויים, אלימות מינית, גירוש אזרחים והעברת ילדים. ביחס להפלת טיסת MH17 נקבעה הפרת הזכות לחיים.

ב-29 בספטמבר הודיעה רוסיה על פרישתה מהאמנה האירופית למניעת עינויים, מהלך שזכה לגינוי בינלאומי.

מדינות אחרות באירופה

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע פעמיים כי **טורקיה** הפרה את הזכות להליך הוגן: ב-14 בינואר בהליך על פיטורי שופטים ותובעים ללא סעד משפטי, וב-18 במרץ על הרשעה בעבירת טרור ללא הנמקה מספקת. פסקי הדין מחזקים ביקורת מתמשכת על פגיעה בעצמאות מערכת המשפט במדינה.

ב-7 בינואר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם כי **יוון** הפרה את האמנה האירופית לזכויות אדם הן בהחזרת מבקשי מקלט ללא בדיקה פרטנית, והן בשל תנאי החזקה משפילים של מבקש מקלט והיעדר סעד אפקטיבי.

ב-11 בדצמבר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם כי פיזור הפגנה על ידי ממשלת **גיאורגיה** ביוני 2019 לווה בשימוש מופרז בכוח כלפי מפגינים ועיתונאים.

נושאים כלליים

ב-20 בינואר האיחוד האירופי חיזק את הרגולציה על פלטפורמות דיגיטליות באמצעות שילוב קוד התנהלות מחמיר נגד דברי שטנה. ב-24 באוקטובר קבע כי Meta ו-TikTok הפרו חובות שקיפות והגנת משתמשים.

ב-28 במאי הודיע האיחוד האירופי על ביטול שורת סנקציות שהוטלו על סוריה מאז 2011 בעקבות קריסת משטר אסד ועליית הממשלה החדשה.

ב-1 באוגוסט קבע בית הדין לצדק של האיחוד האירופי כי סיווג מדינות כ-"מדינות מוצא בטוחות" בהליכי מקלט מוצאים מחייב ביקורת שיפוטית אפקטיבית ונגישות למידע למבקשים.

ב-3 בדצמבר נפתחה לחתימה אמנה חדשה של מועצת אירופה להגנת הסביבה באמצעות המשפט הפלילי.

הליכים בבתי משפט ברחבי העולם וצעדים של מדינות

בקשר לישראל

ב-30 בינואר פרסם נשיא ארצות הברית הנכנס, דונלד טראמפ, צעדי מדיניות חדשים למאבק באנטישמיות.

ב-24 בינואר ביטל משרד האוצר האמריקאי סנקציות שהטיל ממשל בידן על גורמים ישראלים ופולסטיניים, בעקבות צו נשיאותי של הנשיא טראמפ.

ב-6 במאי פסק בית משפט פדרלי בקליפורניה כי NSO Group תשלם למטא פיצוי בסך 168 מיליון דולר בעקבות פריצה לשירות וואטסאפ. נקבע כי NSO הפרה את החוק המקיף של קליפורניה לגישה לנתונים ולמניעת תרמית.

ב-30 ביוני קבע בית המשפט הגבוה בבריטניה כי החלטת ממשלת בריטניה לאפשר ייצוא רכיבים של מטוסי קרב מדגם F-35 לישראל היא חוקית. נפסק שמדובר בהחלטה בתחום הביטחון הלאומי ויחסי החוץ הנתונה לשיקול דעת הרשות המבצעת, וכי עצם החשש להפרות עתידיות של הדין הבינלאומי אינו מצדיק התערבות שיפוטית.

במהלך השנה נעשו ניסיונות שונים לפתוח בהליכים פליליים נגד נושאי משרה ישראלים, כולל חיילים, מכוח סמכות אוניברסלית, אך רובם נדחו או נסגרו מטעמי סמכות, חסינות, או שיקולים דיוניים.

נושאים אחרים

במהלך שנת 2025 חתם נשיא **ארצות הברית** טראמפ על 225 צווים נשיאותיים ([לרשימה](#) [מתעדכנת](#)). חלקם משנים באופן משמעותי את מדיניות הממשל האמריקאי. בעקבות זאת הוגשו עתירות רבות לבתי משפט ברחבי המדינה, כולל בבית המשפט העליון.

ב-13 בפברואר הוציא בית משפט **בארגנטינה** ביוזמת ממשלת ארגנטינה צווי מעצר בינלאומיים נגד 22 קצינים בצבא מיאנמר ושלושה אזרחים, בגין מעורבותם ברצח עם שבוצע נגד קהילת הרוהינגיה, על בסיס עקרון הסמכות השיפוטית האוניברסלית.

ב-26 במרץ נחתם **בגרמניה** הסכם להקמת טריבונל בורות מחייב להשבת יצירות אמנות שנבזזו בתקופת השלטון הנאצי.

ב-1 ביולי הסירה ממשלת **ארצות הברית** חלק ניכר מהסנקציות הכלכליות על סוריה, תוך שמירה על סנקציות ממוקדות נגד גורמים המעורבים בטרור והפרות חמורות של זכויות אדם.

ב-25 ביולי דחה בית המשפט לערעורים **בצרפת** ערעור של בכיר סורי לשעבר, וקבע כי לצרפת סמכות שיפוט וכי פשעים בינלאומיים חמורים מהווים חריג לחסינות תפקודית.

ב-24 בנובמבר הוצא צו נשיאותי **בארצות הברית** להכרזה על סניפים מסוימים של האחים המוסלמים כארגוני טרור זרים. הצו פתח את הדרך להטלת סנקציות נגד סניפי התנועה במצרים, ירדן ולבנון.

הליכים בישראל הנוגעים לחובות מכוח המשפט הבינלאומי

ב-27 במרץ דחה בג"ץ עתירה שדרשה לחייב את ישראל לאפשר ולהרחיב סיוע הומניטרי לעזה ואף לספק סיוע בעצמה. בית המשפט קבע כי ישראל אינה נחשבת כוח כובש בעזה, ולכן חובתה מוגבלת לאפשר כניסת סיוע בהתאם לדיני הלחימה ולאימוץ ביטחוניים. נקבע כי

בתקופה שנבחרה ישראל עמדה בחובה זו. החלטות מאוחרות יותר על עצירת סיוע וחשמל לא נבחנו, מאחר שלא נכללו בעתירה.

ב-7 בספטמבר קיבל בג"ץ עתירה שהוגשה נגד השר לביטחון לאומי וקבע כי על שירות בתי הסוהר להבטיח לאסירים ביטחוניים תנאי קיום בסיסיים, ובהם אספקת מזון ראויה.